

Деловодител на КРС

ДО
Г-Н ГЕОРГИ ГВОЗДЕЙКОВ
МИНИСТЪР НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА
УЛ. „ДЯКОН ИГНАТИЙ” № 9,
1000, ГР. СОФИЯ

Относно: *Реализиране на инвестиция „Широкомашабно разгръщане на цифрова инфраструктура на територията на България“ от Националния план за възстановяване и устойчивост*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

В Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) постъпи писмо от Министерство на транспорта и съобщенията (МТС) с вх. № 03-07-22/28.02.2024 г. и ваш изх. № 08-00-89/28.02.2024 г., с искане на становище по планирана за реализиране инвестиция „Широкомашабно разгръщане на цифрова инфраструктура на територията на България“ от Националния план за възстановяване и устойчивост.

Съгласно предоставената във Вашето писмо информация, дейностите по инвестиционния проект са свързани с изграждане на широколентова инфраструктура до общински центрове при спазване на изискванията на Насоките за държавна помощ за широколентови мрежи (Насоките)¹, които включват както изграждане на нова инфраструктура, така и използване на съществуващата пасивна такава с оглед изтегляне на оптични влакна. Съгласно проектния фиш за Дейност 1 е предвидено изграждане на свръхвисокоскоростна свързаност за публични институции на определен брой места. Също така, в писмото е посочено, че свободният капацитет на изградената инфраструктура ще бъде предложен като достъп на едро за доставчици на интернет, за да свържат своите локално изградени мрежи с мрежите за пренос (backhaul).

В Насоките се препоръчва консултация с националния регулаторен орган – КРС. Консултацията е необходима, с оглед на специфичния опит на регулатора по отношение на продуктите за достъп на едро и неценовите и ценовите условия, при които се предлагат на националните пазари за електронни съобщителни услуги. В тази връзка, в насоките е предвидено, че финансираната от държавата мрежа трябва да осигурява най-малко:

- за фиксираните мрежи за достъп, разгърнати в бели райони - битстрийм достъп, достъп до тъмни оптични влакна и до инфраструктура, включително улични шкафове,

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A52023XC0131%2801%29>

стълбове, мачти, кули и канали. Освен това да се гарантира осигуряване на необвързан достъп или VULA;

- за фиксирани мрежи за достъп, разгърнати в сиви и черни райони - битстрийм достъп, достъп до тъмни оптични влакна и до инфраструктура, включително улични шкафове, стълбове, мачти, кули и канали и необвързан достъп;
- за мобилни мрежи за достъп – роуминг, както и достъп до стълбове, мачти, кули и канали.
- за мрежи за пренос на данни - една активна услуга и достъп до стълбове, мачти, кули, канали и тъмни оптични влакна.

Също така, трябва да се предвидят разгръщането на достатъчен капацитет за нова инфраструктура (например достатъчно големи канали за разполагането на оптични влакна, за да се отговори на очакваните нужди на всички търсещи достъп), ако това е необходимо, за да се осигури ефективен достъп при справедливи и недискриминационни условия.

При осъществяването на правомощията си, заложен в Закона за електронните съобщения (ЗЕС), КРС упражнява постоянен мониторинг върху пазара на електронни съобщения и в случай на необходимост предприема съответни действия, за да бъдат гарантирани подходящите конкурентни условия на пазара.

Планираната от МТС инвестиционна инициатива засяга електронни съобщителни услуги на едро, които са дефинирани и анализирани от регулатора при определянето, анализа и оценката на съответните пазари на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, в изпълнение на функциите и правомощията си, предвидени в разпоредбите на ЗЕС. Такива са:

1. Пазарът на едро на предоставяне на локален достъп в определено местоположение (пазар 1 от Препоръката за съответните пазари от 2020 г. (пазар 3а от Препоръката за съответните пазари от 2014 г.);

2. Пазарът на едро на централен достъп в определено местоположение (пазар 3б от Препоръката за съответните пазари от 2014 г.); и

3. Пазарът на едро на достъп до пасивна (физическа) инфраструктура (който не е включен в списъка със съответни пазари в Препоръката за съответните пазари).

По отношение на пазара на едро на предоставяне на локален достъп в определено местоположение (пазар 1 от Препоръката за съответните пазари от 2020 г. (пазар 3а от Препоръката за съответните пазари от 2014 г.))

През 2019 г. с Решение № 235/18.06.2019 г. КРС дерегулира пазар 3а/2014 (пазар 1/2020), като взе предвид резултатите от пазарния анализ, а именно, че не са установени едно или повече предприятия, които да се възползват от значителното въздействие на пазара до степен на съществена независимост от конкуренти, клиенти и крайни ползватели, в допълнение на липсата на интерес от страна на конкурентите към услугата на едро „необвързан достъп до абонатна линия“, предоставяна от историческото предприятие. В съответствие със съображение 165 от Европейския кодекс за електронни съобщения, националните регулаторни органи следва най-малкото да анализират пазарите, включени в списъка в Препоръката, включително тези, които са включени в списъка, но вече не се регулират в специфичния национален или местен контекст. Този преглед следва да се осъществи в рамките на пет години от предходната нотификация пред ЕК за същия пазар. През настоящата година предстои да бъде извършен нов пазарен анализ на пазара на локален достъп в определено местоположение (пазар 1/2020), което е заложено и в годишните цели на КРС за 2024 г.

По отношение на пазара на едро на централен достъп в определено местоположение (пазар 3б от Препоръката за съответните пазари от 2014 г.)

С Решение № 372/13.08.2015 г. КРС дерегулира пазар 3б/2014, като доказва, че на съответния пазар е налице ефективна конкуренция, в резултат на което отмени действащите специфични задължения. В действащата Препоръка за съответните пазари този пазар не е част от списъка с пазари, които подлежат на ex-ante регулиране и не са налице индикации, предвид специфичните национални особености, които да предполагат повторна регулаторна намеса.

По отношение на пазара на едро на достъп до пасивна (физическа) инфраструктура (който не е включен в списъка със съответни пазари в Препоръката за съответните пазари)

Както е посочено вече, с Решение № 235 от 18 юни 2019 г. КРС определи пазара на едро на локален достъп в определено местоположение (пазар 3а от Препоръка 2014/710/ЕС) като такъв с наличие на ефективна конкуренция, поради което отмени всички специфични задължения, наложени на предприятието със значително въздействие на пазара - БТК (Виваком). Едно от отменените специфични задължения е съпътстващата мярка за достъп до пасивна инфраструктура (подземна канална мрежа), като е определен преходен период от 12 месеца, считано от публичното оповестяване на интернет страницата на предприятието на общи условия по чл. 15, ал. 2 от Закон за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (ЗЕСМФИ) за предоставяне на достъп до и/или съвместно ползване на пасивна инфраструктура (подземна канална мрежа).

Съответно след изтичане на преходния период действа въведената със ЗЕСМФИ симетрична регулация относима към **всички мрежови оператори по отношение на достъпа до и съвместното ползване на физическа инфраструктура в България.**

Операторите на електронни съобщителни мрежи² предоставят достъп до физическа инфраструктура в съответствие с изискванията на ЗЕСМФИ. Съгласно чл. 15, ал. 3 от ЗЕСМФИ общите условия за достъп и/или съвместно ползване на физическа инфраструктура включват:

1. условия за достъп до и/или съвместно ползване, като:
 - а) описание на начина на разполагане, технически изисквания, изисквания за качество и безопасност;
 - б) ограничения за съоръженията, които могат да бъдат разполагани;
 - в) мерки за сигурност;
 - г) условия за допускане на служители на операторите на електронни съобщителни мрежи;
 - д) правила за разпределяне на пространството, когато то е ограничено;
 - е) условия и ред за даване на указания при констатирано техническо несъответствие на електронните съобщителни мрежи, разположени въз основа на предоставено право на достъп до и/или за съвместно ползване;
 - ж) процедури за премахване на електронна съобщителна мрежа и за възстановяване на достъпа до и/или за съвместно ползване;
 - з) друга относима информация, необходима за достъпа до и/или за съвместното ползване на физическата инфраструктура;
2. срокове за:
 - а) отговор на заявките за предоставяне на достъп и/или съвместно ползване;
 - б) предоставяне на достъп;
 - в) отстраняване на повреди;

² пара.1, т.4 от Допълнителните разпоредби на ЗЕСМФИ

3. стандартни условия на договора, включително обезщетения при неизпълнение на договора;

4. цени и механизъм за ценообразуване.

Съгласно чл. 3, ал. 6 от ЗЕСМФИ предприятията определят цени за предоставяне на достъп до и за съвместно ползване и на право на преминаване съгласно Наредба № 34 от 24 октомври 2018 г. за определяне на „Методика за начина за разпределяне на разходите при определяне на цени за предоставяне на достъп до и съвместно ползване на физическа инфраструктура и право на преминаване“ по ЗЕСМФИ.

Обръщаме внимание, че с Решение № 41 от 22.02.2024 г. КРС прие проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на достъп до пасивна (физическа) инфраструктура, за който доказва, че подлежи на ex-ante регулиране, и откри процедура за обществено обсъждане на проекта и приложения към него пазарен анализ.

В заключение КРС подкрепя планираната инвестиционна инициатива. КРС счита, че реализирането на посочения инвестиционен проект ще създаде необходимите предпоставки за развитие, където ширококоловите услуги за гражданите и предприятията не са достъпни поради идентифицирана „неефективност на пазара“. Също така ще създаде възможност за достъп на доставчиците на услуги от обществен интерес до ширококолов интернет и/или пренос на данни в точките за достъп, за да се предоставят електронни услуги на гражданите и предприятията. КРС счита, че чрез посочената интервенция ще се преодолее сериозната инвестиционна бариера в тези райони, където липсва пазарен интерес, което ще стимулира местните доставчици на интернет да насочат своите усилия към инвестиции в технологични решения за „последната миля“, което ще позволи предлагането на качествени интернет услуги на достъпни цени.

С уважение,

X

Председател на
Комисията за регулиране на съобщенията